

Fotografie: Fotobureau Hendriksen/Valk

Geef mensen op de werkvloer de ruimte

Alexandrien van der Burgt

Regeldrift leidt tot verkramping. Geef werknemers vertrouwen en zij pakken hun verantwoordelijkheid weer op. In het onderwijs, de zorg, bij de politie, bij overheden en ook steeds meer in bedrijven heeft de focus op controle en beheer een te hoge prioriteit. Hierdoor gaat de aspiratie en bezieling van werknemers verloren. Werknemers verzanden in geklaag, het dienstenniveau verloedert en de aandacht voor het vakmanschap ontbreekt.

Het is tijd voor een renaissance van beroepseer en beroepstrots. Mensen voelen zich tegenwerkt in hun intenties en raken hun motivatie, die ooit aan de beroepskeuze ten grondslag lag, kwijt. Talent en vaardigheden blijven onbenut.

Geef mensen meer ruimte om te praten over de bezieling in het werk. Laat de menselijke maat weer centraal staan en de werkplek een instrument zijn om inspiratie op te doen. En belet werknemers vooral niet de kop boven het maaiveld uit te steken en verantwoordelijkheid te nemen. Kijk naar de GGZ-instellingen waar psychiaters, psychotherapeuten en verpleegkundigen zijn opgestaan en zich massaal verzetten tegen de doorgeschoten regeldrift.

Meer controle leidt tot meer regels. Tegelijk veranderen de regels zo vaak dat medewerkers steeds achter de feiten aanlopen. Het plezier in het werk komt in de verdrukking. Bij vakmensen komt dat hard aan omdat juist zij met hart en ziel voor hun vak hebben gekozen en niet door geld of aanzien worden gemotiveerd.

Leidinggevendens hebben een voorbeeldfunctie; naast managementvaardigheden verstaan zij hun vak inhoudelijk. Nóg belangrijker is het dat zij goed luisteren naar de werknemer en zijn motivatie en talenten zien. Zo'n leidinggevende kan de verantwoordelijkheid daar laten waar het werk gebeurt.

Een wijkagent in Enschede bijvoorbeeld kreeg de opdracht de veiligheid op straat te verhogen. Zijn chef gaf hem de ruimte om het project met vallen en opstaan te ontwikkelen. Nu is die aanpak een voorbeeld voor grote steden.

Een voorbeeld uit de zorg: vorige week startte in Den Haag een project 'Chemotherapie thuis'. Zorgverleners van de werkvloer vonden elkaar en kregen de ruimte van hun management om deze nieuwe vorm van thuiszorg te realiseren met steun van de zorgverzekeraar. Moedige mensen die de kans grijpen om te vernieuwen.

Ruimte geven aan mensen op de werkvloer verhoogt de innoverende kracht in de organisatie. Daarom is het nodig dat organisaties bij de aanstelling van leidinggevendens naast vakinhoudelijke kennis vooral letten op de bezieling. Is hij of zij iemand die vaandeldrager wil zijn van de afdeling? Iemand die met trots aan de slag gaat en de medewerkers het gevoel geeft dat ze ertoe doen.

A. van der Burgt is partner bij Van Ede & Partners in Den Haag en initiatiefnemer en oprichter van de stichting Beroepseer.

a.vandenburgt@vanede.nl